AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 23.5.2022
COM(2022) 625 final

Moladh le haghaidh

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir le Clár Náisiúnta 2022 um Athchóiriú de chuid na Sualainne agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár um Chóineasú 2022 de chuid na Sualainne

{SWD(2022) 625 final} - {SWD(2022) 640 final}

Moladh le haghaidh

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

maidir le Clár Náisiúnta 2022 um Athchóiriú de chuid na Sualainne agus lena dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár um Chóineasú 2022 de chuid na Sualainne

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagail 121(2) agus 148(4) de,

Ag féachaint do Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ón gComhairle an 7 Iúil 1997 maidir leis an bhfaireachas ar riochtaí buiséadacha, agus an faireachas ar bheartais eacnamaíocha agus a gcomhordú, a neartú[1], agus go háirithe Airteagal 9(2) de,

Ag féachaint do Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Samhain 2011 maidir le maidir le míchothromaíochtaí maicreacnamaíocha a chosc agus a cheartú[2], agus go háirithe Airteagal 6(1) de,

Ag féachaint don mholadh ón gCoimisiún Eorpach,

Ag féachaint do na rúin ó Pharlaimint na hEorpa,

Ag féachaint do na conclúidí ón gComhairle Eorpach,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Fostaíochta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Eacnamaíoch agus Airgeadais,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Chosaint Shóisialta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Beartas Eacnamaíoch,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[3] lena mbunaítear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta, a tháinig i bhfeidhm an 19 Feabhra 2021. Is rud é an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta a chuireann tacaíocht airgeadais ar fáil le haghaidh chur chun feidhme athchóirithe agus infheistíochta, arb é atá i gceist leis spreagadh airgeadais a mhaoiníonn an tAontas. Cuidíonn sé leis an téarnamh eacnamaíoch agus le cur chun feidhme athchóirithe atá inbhuanaithe agus a spreagann fás agus infheistíocht, go háirithe chun an t-aistriú digiteach agus glas a chur chun cinn, agus neartaíonn sé athléimneacht agus fás ionchasach gheilleagair na mBallstát. Cuidíonn sé freisin le hairgeadais phoiblí inbhuanaithe a neartú agus le borradh a chur faoi fhás agus faoi chruthú post sa mheántéarma agus san fhadtéarma. Ba é uasmhéid na ranníocaíochta airgeadais in aghaidh an Bhallstáit faoin tSaoráid Téarnamh agus Athléimneachta, arna nuashonrú

[1] IO L 209, 2.8.1997, lch. 1.

[2] IO L 306, 23.11.2011, lch. 25.

[3] Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Feabhra 2021 lena mbunaítear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta (IO L 57, 18.2.2021, lch. 17).

an [XX] Meitheamh 2022, i gcomhréir le hAirteagal 11(2) de Rialachán (AE) 2021/241.

(2) An 24 Samhain 2021, ghlac an Coimisiún an Suirbhé Bliantúil don Fhás Inbhuanaithe, rud a chur tús le Seimeastar Eorpach 2022 le haghaidh comhordú beartais eacnamaíoch. Thug sé aird chuí ar an ngealltanas comhpháirteach athdhearbhaithe ón gCruinniú Mullaigh Sóisialta in Porto i mí na Bealtaine 2021 chun Colún Eorpach na gCeart Sóisialta arna fhógairt ag Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún an 17 Samhain 2017 a chur chun feidhme a thuilleadh. D'fhormhuinigh an Chomhairle Eorpach tosaíochtaí Shuirbhé Bliantúil 2022 don Fhás Inbhuanaithe an 25 Márta 2022. An 24 Samhain 2021, ar bhonn Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011, ghlac an Coimisiún freisin an Tuarascáil maidir leis an Sásra Foláirimh inar shainaithin sé an tSualainn mar cheann de na Ballstáit a mbeadh grinn-athbhreithniú[4] ag teastáil ina leith. Ar an dáta céanna, ghlac an Coimisiún an togra le haghaidh Tuarascáil Chomhpháirteach 2022 ar Fhostaíocht lena ndéantar anailís ar chur chun feidhme na dTreoirlínte Fostaíochta agus ar phrionsabail Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta, a ghlac an Chomhairle an 14 Márta 2022.

(3) Tá athrú suntasach tagtha ar an gcomhthéacs geopholaitiúil agus eacnamaíoch i ngeall ar ionradh na Rúise ar an Úcráin i ndiaidh na paindéime domhanda. Tá tionchar an ionraidh ar gheilleagair na mBallstát le sonrú trí phraghsanna níos airde fuinnimh agus bia agus trí ionchais fáis níos laige. Is iad na teaghlaigh leochaileacha atá i mbochtaineacht fuinnimh nó atá i mbaol bochtaineachta fuinnimh is mó atá thíos leis na praghsanna fuinnimh níos airde. Ina theannta sin, tá sruth daoine isteach san Aontas nach bhfacthas a leithéid riamh agus iad ag teitheadh ón Úcráin. Sa chomhthéacs sin, an 4 Márta 2022, tionscnaíodh an Treoir um Chosaint Shealadach[5] den chéad uair, rud a thug an ceart chun fanacht go dleathach san Aontas mar aon le rochtain ar oideachas agus oiliúint, ar an margadh saothair, agus ar chúram sláinte, tithíocht agus leas sóisialta do dhaoine easáitithe ón Úcráin.

(4) Agus aird á tabhairt ar an staid eacnamaíoch agus gheopholaitiúil atá ag athrú go tapa, atosaíonn an Seimeastar Eorpach a chomhordú ginearálta maidir le beartas eacnamaíoch agus fostaíochta in 2022, agus é á fhorbairt i gcomhréir le riachtanais cur chun feidhme na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta mar a leagtar amach i Suirbhé Bliantúil 2022 don Fhás Inbhuanaithe. Chun go mbainfear amach tosaíochtaí na mbeartas faoin Seimeastar Eorpach, tá sé ríthábhachtach go gcuirfear na pleananna téarnaimh agus athléimneachta glactha chun feidhme, ós rud é go dtugann na pleananna aghaidh ar, ar a laghad, fothacar suntasach de na moltaí tírshonracha ábhartha a eisíodh i dtimthrialla Sheimeastar 2019 agus 2020. Tá moltaí tírshonracha 2019 agus 2020 chomh ábhartha céanna fós maidir le pleananna téarnaimh agus athléimneachta arna n-athbhreithniú, arna nuashonrú nó arna leasú i gcomhréir le hAirteagail 14, 18 agus 21 de Rialachán (AE) 2021/241, i dteannta aon mholadh tírshonrach a eisíodh suas go dtí dáta tíolactha an phlean mhodhnaithe.

---

4 Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Samhain 2011 maidir le míchothromaíochtaí maicreacnamaíocha a chosc agus a cheartú, IO L 306, 23.11.2011, lch. 25.

5 Cinneadh Cur Chun Feidhme (AE) 2022/382 ón gComhairle an 4 Márta 2022 lena mbunaítear insreabhadh ollmhór daoine easáitithe ón Úcráin de réir bhrí Airteagal 5 de Threoir 2001/55/CE, agus a bhfuil sé d'éifeacht aige cosaint shealadach a thabhairt isteach, IO L 71, 4.3.2022, lch. 1.

(5) Tá an Clásal Éalaithe Ginearálta gníomhach ó Mhárta 2020[6]. Ina Theachtaireacht an 3 Márta 2021[7], leag an Coimisiún amach a thuairim gur cheart an cinneadh maidir le clásal ginearálta éalaithe a dhíghníomhachtú nó a chur i bhfeidhm go leanúnach a dhéanamh mar mheasúnú foriomlán ar staid an gheilleagair, agus leibhéal na gníomhaíochta eacnamaíche san Aontas nó sa limistéar euro i gcomparáid leis an leibhéal réamh-ghéarchéime (deireadh-2019) mar phríomhchritéar cainníochtúil. Mar gheall ar éiginnteacht mhéadaithe agus rioscaí láidre taobh thiar den ionchas eacnamaíoch i gcomhthéacs an chogaidh san Eoraip, is gá clásal éalaithe ginearálta an Chomhshocraithe Cobhsaíochta agus Fáis a leathnú go gcuirfear síneadh le clásal éalaithe ginearálta an Chomhshocraithe Cobhsaíochta agus Fáis le linn 2023.

(6) I gcomhréir leis an gcur chuige atá sa tuairim ón gComhairle an 18 Meitheamh 2021 maidir leis an gClár um Chóineasú 2021, is fearr an seasamh fioscach a thomhas mar an t-athrú ar chaiteachas príomha (glan ar bhearta lánroghnacha ioncaim), cé is moite de bhearta éigeandála sealadacha a bhaineann le COVID-19 ach lena n-áirítear caiteachas arna mhaoiniú le tacaíocht neamh-inaisíoctha (deontais) ón tSaoráid um Théarnamh agus Athléimneacht agus ó chistí eile de chuid an Aontais, i gcoibhneas leis an bhfás féideartha meántéarmach[8]. Agus níos faide ná an staid fhioscach fhoriomlán, d'fhonn a mheas an bhfuil an beartas fioscach náisiúnta stuama agus an bhfuil a chomhdhéanamh fabhrach do ghnóthú inbhuanaithe a bheidh comhsheasmhach leis na haistrithe glasa agus digiteacha, tabharfar aird freisin ar an éabhlóid atá tagtha ar an gcaiteachas príomha reatha atá maoinithe go náisiúnta[9] (glan ar bhearta lánroghnacha ioncaim agus gan bearta sealadacha éigeandála a bhaineann le COVID-19 a áireamh) agus ar an infheistíocht.

(7) An 2 Márta 2022, ghlac an Coimisiún Teachtaireacht lena gcuirtear treoir leathan ar fáil maidir le beartas fioscach in 2023, a raibh sé mar aidhm léi tacú le hullmhú Chláir na mBallstát um Chobhsaíocht agus um Chóineasú agus comhordú beartais[10] a neartú ar an gcaoi sin. Thug an Coimisiún dá aire go mbeadh sé iomchuí in 2023, bunaithe ar an ionchas maicreacnamaíoch a bhí ann i réamhaisnéis gheimhridh 2022, aistriú ó sheasamh fioscach comhiomláin tacaíochta in 2020-2022 go staid chomhiomlán fhioscach a bheadh neodrach tríd is tríd, agus go bhfuil sé réidh chun freagairt don staid eacnamaíoch atá ag teacht chun cinn. D'fhógair an Coimisiún gur cheart leanúint de dhifreáil a dhéanamh idir na moltaí fioscacha do 2023 ar fud na mBallstát agus iarmhairtí trastíortha a d'fhéadfadh a bheith ann a chur san áireamh. D'iarr an Coimisiún ar na Ballstáit an treoir ina gCláir um Chobhsaíocht agus um Chóineasú a léiriú. Gheall an Coimisiún go ndéanfadh sé dlúthfhaireachán ar na forbairtí

---

6 Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig an gComhairle maidir le gníomhachtú chlásal ginearálta éalaithe an Comhshocrú Cobhsaíochta agus Fáis, an Bhruiséil, 20.3.2020, COM(2020) 123 final.

7 Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig an gComhairle bliain amháin ó bhris amach COVID-19: Freagairt don bheartas fioscach, an Bhruiséil, 3.3.2021, COM(2021) 105 final.

8 Is meastacháin ón gCoimisiún iad na meastacháin ar an staid fhioscach agus a chomhpháirteanna sa mholadh seo bunaithe ar na toimhdí is bunús le réamhaisnéis earraigh 2022 an Choimisiúin. Sna meastacháin ón gCoimisiún ar fhás ionchasach meántéarmach, ní áirítear tionchar dearfach na n-athchóirithe atá mar chuid den Phlean don Téarnamh agus don Athléimneacht agus lena bhféadfar borradh a chur faoin bhfás féideartha.

9 Ní mhaoinítear iad le deontais ón tSaoráid um Théarnamh agus Athléimneacht ná le cistí eile de chuid an Aontais.

10 Teachtaireacht ón gCoimisiún chuig an gComhairle: Treoir maidir leis an mbeartas fioscach do 2023, an Bhruiséil, 2.3.2022, COM(2022) 85 final.

eacnamaíocha agus go n-athróidh sé a threoir beartais de réir mar is gá agus ar a dhéanaí ina Sheimeastar pacáiste earraigh a bheidh ann i ndeireadh mhí na Bealtaine 2022.

(8) Maidir leis an treoir fhioscach a cuireadh ar fáil an 2 Márta 2022, cuirtear san áireamh sna moltaí fioscacha do 2023 an t-ionchas eacnamaíoch atá ag dul in olcas, an éiginnteacht mhéadaithe agus rioscaí níos ísle, agus an boilsciú níos airde i gcomparáid leis an réamhaisnéis geimhridh. I bhfianaise na mbreithnithe sin, ní mór don fhreagairt fhioscach infheistíocht phoiblí a leathnú i gcomhair an aistrithe ghlais agus dhigitigh agus na slándála fuinnimh, agus cumhacht ceannaigh na dteaghlach is leochailí a choimeád ar bun chun tionchar na dteithe praghsanna fuinnimh a mhaolú agus chun an brú boilscithe a theorannú ón dara babhta trí bhearta spriocdhírithe agus sealadacha; Ní mór don bheartas fioscach leanúint de bheith ag dul in oiriúint do na cúinsí atá ag athrú go tapa, agus ní mór idirdhealú a dhéanamh idir tíortha ag brath ar a staid fhioscach agus eacnamaíoch, lena n-áirítear maidir le neamhchosaint na ndaoine easáitithe ón Úcráin don ghéarchéim agus do rabharta daoine easáitithe ón Úcráin.

(9) An 28 Bealtaine 2021, chuir an tSualainn a plean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta faoi bhráid an Choimisiúin, i gcomhréir le hAirteagal 18(1) de Rialachán (AE) 2021/241. De bhun Airteagal 19 de Rialachán (AE) 2021/241, rinne an Coimisiún measúnú ar ábharthacht, éifeachtacht, éifeachtúlacht agus comhleanúnachas an phlean téarnaimh agus athléimneachta, i gcomhréir leis na treoirlínte measúnaithe in Iarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán sin. An [date] 2021, ghlac an Chomhairle a Cinneadh maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta le haghaidh na Sualainne[11]. Tá scaoileadh na dtráthchodanna coinníollach ar chinneadh ón gCoimisiún a ghlactar i gcomhréir le hAirteagal 24(5) de Rialachán (AE) 2021/241, cinneadh go bhfuil na clocha míle agus na spriocanna ábhartha a leagtar amach sa Chinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle comhlíonta go sásúil ag an tSualainn. Tuigtear gurb é atá i gceist le comhlíonadh sásúil, nach ndeachthas siar ar ghnóthú na gcloch míle agus na spriocanna a gnóthaíodh roimhe sin.

(10) An 29 Aibreán 2022 thíolaic an tSualainn a Clár Athchóirithe 2022 agus a Clár um Chóineasú 2022 i gcomhréir leis an spriocdháta a leagadh síos in Airteagal 4 de Rialachán (CE) Uimh. 1466/97. Chun na naisc eatarthu a chur san áireamh, rinneadh measúnú ar an dá chlár le chéile. I gcomhréir le hAirteagal 27 de Rialachán (AE) 2021/241, is léiriú é Clár Náisiúnta 2022 um Athchóiriú ar thuairisciú leathbhliantúil na Sualainne ar an dul chun cinn atá déanta ó thaobh a plean téarnaimh agus athléimneachta a bhaint amach.

(11) D'fhoilsigh an Coimisiún tuarascáil tíre 2022 don tSualainn[12] an 23 Bealtaine 2022. Rinne sí measúnú ar an dul chun cinn atá déanta ag an tSualainn maidir le haghaidh a thabhairt ar na moltaí tír-shonracha ábhartha a ghlac an Chomhairle in 2019, 2020 agus 2021, agus bhreathnaigh sí ar an gcaoi ar chuir an tSualainn an plean téarnaimh agus athléimneachta chun feidhme, ag cur leis an Scórchlár don Téarnamh agus don Athléimneacht. Ar bhonn na hanailíse sin, sa tuarascáil tíre, sainaithníodh bearnaí i ndáil leis na ndúshláin sin nár tugadh aghaidh orthu sa phlean téarnaimh agus

[11] Cinneadh Cur Chun Feidme ón gComhairle an 4 Bealtaine 2022 maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta le haghaidh na Sualainne (ST 7772/2022; ST 7772/2022 ADD 1).

[12] SWD(2022) 625 final.

athléimneachta, sin nó nár tugadh aghaidh orthu ach go páirteach, mar aon le dúshláin nua agus dúshláin atá ag teacht chun cinn, lena n-áirítear iad siúd is toradh ar ionradh na Rúise ar an Úcráin. Rinneadh measúnú inti freisin ar dhul chun cinn na Sualainne ó thaobh Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme agus ó thaobh spriocanna ceannlíne AE maidir le fostaíocht, scileanna agus laghdú bochtaineachta a bhaint amach, mar aon le dul chun cinn i dtreo Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a bhaint amach.

(12) Rinne an Coimisiún grinn-athbhreithniú faoi Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 don tSualainn agus d'fhoilsigh sé a thorthaí an 23 Bealtaine 2022[13]. Tháinig an Coimisiún ar an gconclúid go bhfuil míchothromaíochtaí maicreacnamaíocha sa tSualainn. Baineann leochaileacht le praghsanna arda tithe atá ag ardú agus le féichiúnas ard teaghlaigh. D'ardaigh an fiachas príobháideach go 216 % den OTI in 2020, rud is ábhar imní mar gheall ar an sciar mór fiachais a úsáidtear chun maoin a cheannach. Bíonn institiúidí airgeadais neamhchosanta ar mhargadh an eastáit réadaigh trí iasachtaí morgáiste agus creidmheas a thabhairt do ghnólachtaí réadmhaoine agus tógála tráchtála. Á spreagadh ag ganntanas tithíochta, margadh cíosa rórialáilte, dreasachtaí fioscacha chun glacadh le hiasachtaí morgáiste, agus rátaí úis atá ag laghdú, tá méadú ag teacht ar líon na dteaghlach atá ag glacadh le fiachas chun ceannacháin tithe a mhaoiniú. Fágann sé sin go bhfuil siad leochaileach d'athruithe a d'fhéadfadh teacht ar an ráta úis. Bhí fiachas teaghlaigh ag 188 % den ioncam indiúscartha agus 95 % den OTI ag deireadh 2020. D'fhéadfadh drochthionchar a bheith ag ceartú ar an ngeilleagar agus ar an earnáil baincéireachta. D'fhéadfadh éifeacht iarmhartach a bheith aige sin ar thíortha a bhfuil naisc eacnamaíocha agus airgeadais acu le geilleagar na Sualainne agus le hearnáil na baincéireachta. Rinneadh roinnt beart le blianta beaga anuas chun aghaidh a thabhairt ar na míchothromaíochtaí sin ach ní raibh ach tionchar teoranta acu. Tá bearnaí tábhachtacha beartais fós ann go háirithe maidir le dreasachtaí cánach i ndáil le húinéireacht bhaile a mhaoinítear le fiachas, le soláthar tithíochta agus leis an margadh cíosa.

(13) An 20 Iúil 2020, mhol an Chomhairle don tSualainn gach beart is gá a dhéanamh in 2020 agus 2021, i gcomhréir leis an gclásal ginearálta éalaithe, chun aghaidh a thabhairt go héifeachtach ar an bpaindéim, chun an geilleagar a chothú agus chun tacú leis an téarnamh a thiocfaidh as sin. Mhol sí freisin go saothródh an tSualainn, nuair a cheadaíonn na dálaí eacnamaíocha, beartais fhioscacha arb é is aidhm dóibh seasaimh fhioscacha mheántéarmacha stuama a bhaint amach agus inbhuanaitheacht fiachais a áirithiú, agus an infheistíocht a fheabhsú ag an am céanna. In 2021, bunaithe ar shonraí a bhailíochtaigh Eurostat, thit easnamh ginearálta rialtas na Sualainne ó 2.7 % de OTI in 2020 go 0.2 % in 2021. Thacaigh freagairt na Sualainne i mbeartas fioscach leis an téarnamh eacnamaíoch in 2021, agus tháinig laghdú ar bhearta sealadacha tacaíochta éigeandála ó 3.3 % de OTI in 2020 go 2.2 % in 2021. Tá na bearta a ghlac an tSualainn in 2021 i gcomhréir leis an Moladh ón gComhairle an 20 Iúil 2020. Den chuid is mó, bhí na bearta buiséadacha lánroghnacha a ghlac an rialtas in 2020 agus in 2021 sealadach. Ag an am céanna, ní raibh roinnt de na bearta lánroghnacha a glacadh le linn na tréimhse 2020 go 2021 sealadach ná comhoiriúnaithe le bearta frithláirimh, arb é atá iontu den chuid is mó roinnt beart caiteachais chomh maith le ciorruithe cánach ioncaim. Bunaithe ar shonraí a bhailíochtaigh Eurostat, ba ionann fiachas ginearálta an rialtais agus 36.7 % den OTI in 2021.

[13] SWD(2022) 639 final.

(14) Tá an cás maicreacnamaíoch atá mar bhuntaca leis na réamh-mheastacháin bhuiséadacha sa Chlár Cóineasaithe 2022 réalaíoch. Tá sé tuartha ag an rialtas go méadóidh fíor-OTI faoi 3.1 % in 2022 agus 1.6 % in 2023. I gcomparáid leis sin, tuartar i réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún go mbeidh fíorfhás OTI níos ísle de 2.3 % in 2022 agus 1.4 % in 2023. Tá an Rialtas ag súil go méadóidh an t-easnamh ceannlíne go 0.5 % den OTI in 2022 agus go mbeidh barrachas de 0.5 % ann in 2023. Den chuid is mó, léiríonn an méadú in 2022 fás eacnamaíoch níos laige agus tosaíochtaí caiteachais breise, a raibh tionchar acu le chéile ar scaoileadh na mbeart éigeandála. De réir an Chláir, meastar go dtiocfaidh laghdú ar chóimheas fiachais ghinearálta an rialtais le OTI go dtí 33.5 % in 2022, agus go bhfanfaidh sé ag laghdú go 30.7 % in 2023. Bunaithe ar bhearta beartais fógartha arb eol iad ag scoithdháta na réamhaisnéise, tá sé tuartha ag réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún easnamh rialtais de 0.5 % den OTI do 2022 agus barrachas 0.5 % a bheith ann in 2023. Tá sé sin i gcomhréir leis an easnamh atá tuartha i gClár Cóineasaithe 2022. I réamhaisnéis an earraigh 2022 ón gCoimisiún, tuartar go mbeidh cóimheas fiachais ghinearálta idir an rialtas ginearálta agus OTI ar aon dul le 33.8 % in 2022 agus 30.5 % in 2023.

Bunaithe ar réamhaisnéis earrach 2022 ón gCoimisiún, meastar go mbeidh fás aschuir ionchasach meántéarmach (meán 10 bliana) ag 1.9 %. Mar sin féin, ní áirítear leis an meastachán sin tionchar na n-athchóirithe atá mar chuid den Phlean don Téarnamh agus don Athléimneacht, rud a d'fhéadfadh borradh a chur faoi fhás ionchasach na Sualainne.

(15) In 2022, chuir an rialtas deireadh le formhór na mbeart a glacadh mar fhreagairt ar an ngéarchéim COVID-19, sa chaoi is go meastar go dtiocfaidh laghdú ar na bearta sealadacha tacaíochta éigeandála ó 2.2 % d'OTI in 2021 go 1.2 % in 2022. Tá tionchar ag na bearta a glacadh chun tionchar eacnamaíoch agus sóisialta an mhéadaithe ar phraghsanna fuinnimh a chomhrac ar chomhardú an rialtais, rud a mheastar i réamhaisnéis earrach 2022 ón gCoimisiún ag 0.4 % de OTI in 2022 agus ag 0.0 % de OTI in 2023[14]. I gcomparáid le meán AE, tá déine fuinnimh níos ísle ag an tSualainn ar an ngeilleagar agus sciar níos ísle de chaiteachas teaghlaigh ar fhuinneamh[15]. Is éard atá i gceist leis na bearta sin aistrithe sóisialta chuig teaghlaigh mar chúiteamh ar phraghsanna leictreachais níos airde agus laghduithe ar chánacha breosla sa talmhaíocht, san fhoraoiseacht agus san iascach. Fógraíodh na bearta sin mar bhearta sealadacha. Mar sin féin, i gcás ina bhfuil praghsanna fuinnimh fós ardaithe in 2023, d'fhéadfaí leanúint le cuid de na bearta sin. Níl roinnt de na bearta sin spriocdhírithe, go háirithe an t-aistriú chuig teaghlaigh chun praghsanna leictreachais níos airde a chumhdach. Tuartar i réamhaisnéis earraigh 2022 ón gCoimisiún gurb ionann na costais a bhaineann le cosaint shealadach a thabhairt do dhaoine easáitithe ón Úcráin agus 0.1 % de OTI in 2022 agus 2023[16], agus is ionann costas méadaithe an chaiteachais ar chosaint agus beagán faoi bhun 0.1 % den OTI in 2022 amháin.

---

14 Is ionann na figiúirí agus leibhéal chostais bhuiséadacha bhliantúla na mbeart sin a rinneadh ó fhómhar 2021, lena n-áirítear ioncam agus caiteachas reatha chomh maith le – i gcás inarb ábhartha – bearta caiteachais chaipitil.

15 Déantar an sciar de chaiteachas teaghlaigh ar fhuinneamh a thomhas de réir mheáchan na comhpháirte fuinnimh atá sa chiseán ICPT.

16 Glactar leis go sroichfidh líon iomlán na ndaoine easáitithe ón Úcráin go dtí an tAontas Eorpach 6 milliún de réir a chéile faoi dheireadh 2022, agus meastar a ndáileadh geografach bunaithe ar mhéid an diaspóra atá ann cheana, ar dhaonra coibhneasta an Bhallstáit ghlactha, agus ar dháileadh iarbhír na ndaoine easáitithe ón Úcráin ar fud an Aontais ó mhí an Mhárta 2022. I gcás costais bhuiséadacha in

(16) An 18 Meitheamh 2021, mhol an Chomhairle go gcoinneodh an tSualainn[17], in 2022, seasamh fioscach atá tacúil, lena n-áirítear ón spreagadh a cuireadh ar fáil leis an tSaoráid um Théarnamh agus um Athléimneacht, agus go gcaomhnódh sí infheistíocht atá maoinithe go náisiúnta. Mhol sí freisin go saothródh an tSualainn, nuair a cheadaíonn na dálaí eacnamaíocha, beartas fioscach arb é is aidhm dó seasaimh fhioscacha mheántéarmacha stuama a bhaint amach agus inbhuanaitheacht fhioscach a áirithiú sa mheántéarma, agus ag an am céanna, feabhas a chur ar an infheistíocht chun borradh a chur faoin acmhainneacht fáis

(17) In 2022, bunaithe ar réamhaisnéis earraigh 2022 ón gCoimisiún agus an fhaisnéis a ionchorpraíodh i gClár Cóineasaithe 2022 na Sualainne á cur san áireamh, meastar go mbeidh an seasamh fioscach ag tacú leis an seasamh fioscach ag -0.6 % den OTI, mar a mhol an Chomhairle[18]. Tá sé beartaithe ag an tSualainn tacaíocht leanúnach a chur ar fáil don téarnamh trí leas a bhaint as an tSaoráid um Théarnamh agus um Athléimneacht chun tuilleadh spreagtha a mhaoiniú, mar a mhol an Chomhairle. Meastar go dtiocfaidh méadú 0.1 pointe céatadáin OTI ar an ranníocaíocht dhearfach le gníomhaíocht eacnamaíoch de chaiteachas arna mhaoiniú ag deontais ón tSaoráid um Théarnamh agus um Athléimneacht agus ag cistí eile de chuid an Aontais i gcomparáid le 2021. Tuartar go gcuirfidh infheistíocht atá maoinithe go náisiúnta leis an seasamh fioscach ar bhealach neodrach in 2022[19]. Dá bhrí sin, tá sé beartaithe ag an tSualainn infheistíocht atá maoinithe go náisiúnta a chaomhnú, mar a mhol an Chomhairle. Ag an am céanna, meastar go soláthróidh an fás ar chaiteachas reatha príomhúil arna mhaoiniú go náisiúnta (glan ar bhearta nua ioncaim) in 2022 ranníocaíocht fhorleathnaithe de 0.4 pointe céatadáin don seasamh fioscach foriomlán. Áirítear leis sin tionchar breise na mbeart thuasluaite chun aghaidh a thabhairt ar thionchar eacnamaíoch agus sóisialta an mhéadaithe ar phraghsanna fuinnimh (0.4 % den OTI) chomh maith leis na costais a bhaineann le cosaint shealadach a thabhairt do dhaoine easáitithe ón Úcráin (0.1 % den OTI).

(18) In 2023, tuartar go mbeidh an seasamh fioscach i réamhaisnéis earraigh 2022 an Choimisiúin ag + 1.3 % de OTI ar thoimhde gan athrú beartais[20]. Meastar go leanfaidh an tSualainn d'úsáid a bhaint as na deontais ón tSaoráid um Théarnamh agus um Athléimneacht in 2023 chun tacaíocht bhreise a thabhairt don téarnamh. Meastar go dtiocfaidh méadú 0.1 pointe céatadáin OTI ar an ranníocaíocht dhearfach le gníomhaíocht eacnamaíoch de chaiteachas arna mhaoiniú ag deontais ón tSaoráid um Théarnamh agus um Athléimneacht agus ag cistí eile de chuid an Aontais i gcomparáid le 2022. Réamh-mheastar go gcuirfidh infheistíocht atá maoinithe go náisiúnta rannchuidiú beagán craptha ar fáil don seasamh fioscach de 0.1 pointe

---

aghaidh an duine, tá meastacháin bunaithe ar shamhail mhicreashamhlú Euromod Airmheán Comhpháirteach Taighde an Choimisiúin, agus an dá aistriú airgid á gcur san áireamh d'fhéadfadh daoine a bheith incháilithe do shochair chomhchineáil, amhail oideachas agus cúram sláinte.

17 Moladh ón gComhairle an 18 Meitheamh 2021 ina dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cóineasaithe 2021 na Sualainne, IO C 304, 29.7.2021, lch. 131.

18 Freagraíonn comhartha diúltach (dearfach) den táscaire do bharrachas (easnamh) fáis ar chaiteachas príomhúil i gcomparáid le fás eacnamaíoch meántéarmach, lena léirítear beartas fioscach fairsing (contrúil).

19 Réamh-mheastar go soláthróidh caiteachas caipitil eile atá maoinithe go náisiúnta ranníocaíocht neodrach de 0.0 pointe céatadáin de OTI.

20 Freagraíonn comhartha diúltach (dearfach) den táscaire do bharrachas (easnamh) fáis ar chaiteachas príomhúil i gcomparáid le fás eacnamaíoch meántéarmach, lena léirítear beartas fioscach fairsing (contrúil).

céatadáin in 2023[21]. Ag an am céanna, meastar go soláthróidh an fás ar chaiteachas reatha príomhúil arna mhaoiniú go náisiúnta (glan ar bhearta nua ioncaim) in 2023 ranníocaíocht chraptha de 1.1 pointe céatadáin don seasamh fioscach foriomlán. Áirítear leis sin an tionchar ó dheireadh a chur de réir a chéile leis na bearta lena dtugtar aghaidh ar phraghsanna méadaithe fuinnimh (0.4 % de OTI).

(19) I gClár Cóineasaithe 2022, meastar go méadóidh barrachas ginearálta an rialtais de réir a chéile go 0.8 % den OTI in 2024 agus go 1.4 % faoi 2025. Dá bhrí sin, tá sé beartaithe go bhfanfaidh an t-easnamh ginearálta rialtais faoi bhun 3 % den OTI thar thréimhse an Chláir. De réir an Chláir, meastar go leanfaidh cóimheas fiachais-OTI an rialtais ghinearálta de bheith ag laghdú, go sonrach go 28.9 % in 2024 agus go dtiocfaidh laghdú breise air go dtí 26.4 % in 2025. Bunaithe ar anailís an Choimisiúin, is cosúil go bhfuil na rioscaí maidir le hinbhuanaitheacht fiachais íseal sa mheántéarma.

(20) Tá baol ann go ndéanfaí ceartú mí-ordúil ar phraghsanna arda tithe agus ar fhiachas teaghlaigh. Tá roinnt beart macrastuamachta curtha chun feidhme ag an tSualainn le blianta beaga anuas chun fiachas teaghlaigh i gcoibhneas le hioncam agus luach na maoine morgáistithe a laghdú. Mar sin féin, tá dreasachtaí eile fós i bhfeidhm chun iasachtaí a fháil agus fiacha a ghlacadh. Mar thoradh air sin, is cosúil nach raibh ach tionchar teoranta ag na bearta beartais a rinneadh go dtí seo ar an bhfás iasachta morgáiste. Tá praghsanna tithe ag méadú ó lár na 1990idí, rud a fhágann go bhfuil fás ioncam an teaghlaigh ag méadú. Mhéadaigh an treocht sin i rith 2021, agus tháinig fás 11.3 % bliain in aghaidh na bliana sa tríú ráithe ar phraghsanna ainmniúla tithe. Áirítear ar na príomhchúiseanna leis sin dreasachtaí cánach lena dtugtar tús áite d'úinéireacht tí agus d'fhiachas morgáiste, coinníollacha creidmheasa cóiríochta agus rátaí aisíocaíochta morgáiste atá sách íseal. Is é an t-ualach cánach foriomlán ar mhaoin sách íseal sa tSualainn mar gheall ar asbhaintí cánach flaithiúla íocaíochtaí úis morgáiste agus cánacha íseal athfhillteach maoine. Cé gur íslíodh cánacha gnóthachan caipitil in 2020 agus in 2021 chun an costas a laghdú d'úinéirí tí atá ann cheana tithe a cheannach agus a bhogadh, d'fhéadfadh an t-athrú seo an bac iontrála a ardú beagán do cheannaitheoirí céaduaire trí mhéadú ar phraghsanna tithe. D'ainneoin méadú suntasach i dtógáil nua le blianta beaga anuas agus méadú ar líon na gceadanna tógála a deonaíodh, táthar ag súil go leanfaidh ganntanas tithe ar aghaidh sna blianta amach romhainn. Ina theannta sin, ní bhaintear úsáid éifeachtúil as an stoc tithíochta atá ann cheana. I dteannta a chéile, fágann sé sin go bhfuil sé níos deacra do dhaoine poist a athrú agus is dócha go gcuirfidh sé le héagothroime ó ghlúin go glúin. Sa mhargadh cíosa, téann cíosanna rialáilte faoi bhun an mhargaidh chun tairbhe do ghrúpa teoranta teaghlach. Níl aon nasc idir an cíos agus riachtanais agus ioncam an teaghlaigh. Dhéanfaí gnóthachain éifeachtúlachta dá ndéanfaí cíosanna a chomhlánú ar bhealach níos dlúithe le tacaíocht cíosa bunaithe ar ioncam agus ar ghlansaibhreas.

(21) I gcomhréir le hAirteagal 19(3), pointe (b) de Rialachán (AE) 2021/241 agus le hIarscríbhinn V, critéar 2.2 a ghabhann leis, cuimsíonn an plean téarnaimh agus athléimneachta tacar suntasach athchóirithe agus infheistíochtaí a threisíonn a chéile agus atá le cur chun feidhme faoi 2026. Cuidíonn siad sin chun dul i ngleic leis na dúshláin eacnamaíocha agus shóisialta ar fad nó le fothacar suntasach díobh a leagtar amach sa mholtaí tírshonracha atá dírithe ar an tSualainn ag an gComhairle sa

[21] Réamh-mheastar go soláthróidh caiteachas caipitil eile atá maoinithe go náisiúnta ranníocaíocht neodrach de 0.0 pointe céatadáin de OTI.

Seimeastar Eorpach in 2019 agus 2020, mar aon le haon mholadh tírshonrach a eisíodh suas le dáta glactha an phlean. Go háirithe, tugtar isteach leis athchóirithe agus infheistíochtaí chun tacú leis na haistrithe glasa agus digiteacha, chun an córas cúraim sláinte a dhéanamh níos athléimní, chun an baol a bhaineann le sciúradh airgid a laghdú, agus chun leibhéal an oideachais agus na scileanna a ardú.

(22) Táthar ag súil go gcuideoidh cur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na Sualainne le tuilleadh dul chun cinn a dhéanamh maidir leis an aistriú glas agus digiteach. Baineann 44 % de leithdháileadh iomlán an phlean le bearta a thacaíonn leis na cuspóirí aeráide sa tSualainn, agus baineann 21 % de leithdháileadh iomlán an phlean le bearta a thacaíonn le cuspóirí digiteacha. Cur chun feidhme iomlán an phlean téarnaimh agus athléimneachta i gcomhréir leis na clocha míle agus na spriocanna ábhartha, sin rud a chuideoidh leis an tSualainn téarnamh go tapa ó iarmhairtí ghéarchéim COVID-19 agus a hathléimneacht á neartú san am céanna. Tá sé tábhachtach i gcónaí comhpháirtithe sóisialta agus páirtithe leasmhara ábhartha eile a rannpháirtiú ar bhonn córasach ar mhaithe le cur chun feidhme rathúil an phlean téarnaimh agus athléimneachta mar aon le bearta eacnamaíocha agus fostaíochta a théann níos faide ná an plean, chun úinéireacht leathan ar an gclár oibre beartais foriomlán a áirithiú.

(23) Thíolaic an tSualainn doiciméid chlársceidealaithe an bheartais chomhtháthaithe idir Samhain 2021 agus Feabhra 2022[22]. I gcomhréir le Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Meitheamh 2021, cuirfidh an tSualainn san áireamh na moltaí tírshonracha i gclársceidealú chistí an bheartais comhtháthaithe le haghaidh 2021-2027. Is réamhriachtanas é sin chun éifeachtacht na tacaíochta airgeadais atá le fáil ó chistí an bheartais chomhtháthaithe a fheabhsú agus chun an leas is mó is féidir a bhaint as breisluach na tacaíochta sin, agus comhordú, comhlántacht agus comhleanúnachas idir na cistí sin agus ionstraimí agus cistí eile de chuid an Aontais á gcur chun cinn san am céanna. Braitheann cur chun feidhme rathúil na Saoráide Téarnaimh agus Athléimneachta mar aon le cláir an bheartais chomhtháthaithe ar dheireadh a chur le bacainní ar infheistíocht chun tacú leis an aistriú glas agus digiteach agus ar fhorbairt chríochach chothrom.

(24) Lasmuigh de na dúshláin eacnamaíocha agus shóisialta a dtugtar aghaidh orthu sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, tá roinnt dúshlán breise os comhair na Sualainne maidir le (i) leibhéil praghsanna tithe atá ró-luacháilte mar aon le méadú leanúnach ar fhiachas teaghlaigh; (ii) deiseanna neamhionanna san oideachas do dhaltaí faoi mhíbhuntáiste agus ó chúlra imirceach agus an gá atá le comhtháthú níos fearr a dhéanamh ar ghrúpaí faoi mhíbhuntáiste sa mhargadh saothair; Agus (iii) an gá atá ann an spleáchas ar bhreoslaí iontaise, ón Rúis san áireamh, a laghdú tuilleadh.

(25) In ainneoin torthaí maithe ar an iomlán, bíonn tionchar ag míchothromaíochtaí i gcóras oideachais na Sualainne ar leibhéal bhunscileanna na ndaltaí ó chúlra socheacnamaíoch agus imirceach atá faoi mhíbhuntáiste. Tá méadú suntasach tagtha ar an difríocht idir na daltaí a rugadh sa tSualainn agus daltaí a rugadh ar an gcoigríoch, i

[22] Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Meitheamh 2021 lena leagtar síos forálacha coiteanna maidir le Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, Ciste Sóisialta na hEorpa Plus, an Ciste Comhtháthaithe, an Ciste um Aistriú Cóir agus an Ciste Eorpach Muirí, Iascaigh agus Dobharshaothraithe agus rialacha airgeadais maidir leis na cistí sin agus maidir leis an gCiste um Thearmann, Imirce agus Lánpháirtíocht, an Ciste Slándála Inmheánaí agus an Ionstraim le haghaidh Tacaíocht Airgeadais don Bhainistiú Teorainneacha agus don Bheartas Víosaí. IO L 231, 30.6.2021, lch. 159.

bhfianaise dhúbláil líon na ndaltaí a mbaineann cúlra imirceach leo idir 2009 agus 2018. Cé go léiríonn torthaí tástála idirnáisiúnta go bhfuil feabhas tagtha ar bhunscileanna ar an iomlán, tá an difríocht sna scileanna léitheoireachta idir daltaí a bhfuil cúlra imirceach acu agus nach bhfuil cúlra imirceach acu ar na scileanna is airde san AE. Ina theannta sin, tá an ráta luathfhágála scoile i bhfad níos airde do dhaltaí a rugadh ar eachtrannaigh. Tá an neamhionannas san oideachas ag dul i méid agus is minic a bhíonn baint acu leis na deiseanna teoranta atá ann do dhaltaí ó chúlra imirceach. Bíonn tionchar mór ag an difríocht sna torthaí oideachais ar na deiseanna a bhíonn ag daltaí i gcásanna faoi mhíbhuntáiste na scileanna ábhartha a fhorbairt chun fostaíocht a fháil. Tá deiseanna ann chun feabhas a chur ar chur ar bun agus ar rialachas an chórais oideachais, lena n-áirítear an próiseas rollaithe, agus aghaidh a thabhairt ar ghanntanais mharthanacha múinteoirí cáilithe chun cáilíocht agus cothromas an chórais oideachais a chur chun cinn. Tá dúshláin roimh an tSualainn freisin maidir le daoine ar bheagán oiliúna agus daoine a rugadh i dtír lasmuigh den scoil a lánpháirtiú i margadh an tsaothair. Ar an iomlán, cuireann sé sin le bearnaí leanúnacha i rannpháirtíocht sa mhargadh saothair agus le scileanna do líon mór oibrithe.

(26) Mar fhreagairt ar an sainordú ó Cheannairí Stáit nó Rialtais a leagtar amach i nDearbhú Versailles, is é is aidhm don phlean REPowerEU deireadh a chur de réir a chéile le spleáchas an Aontais ar allmhairí breosla iontaise ón Rúis a luaithe is féidir. Chuige sin, tá na tionscadail, na hinfheistíochtaí agus na hathchóirithe is oiriúnaí ar an leibhéal náisiúnta, réigiúnach agus ar leibhéal an Aontais á sainaithint i gcomhphlé leis na Ballstáit. Is é is aidhm do na bearta sin, spleáchas foriomlán ar bhreoslaí iontaise a laghdú agus imeacht ó bhreoslaí iontaise a allmhairiú ón Rúis.

(27) Tá sé ríthábhachtach dlús a chur leis na hiarrachtaí chun na spriocanna in-athnuaite a leagtar síos sa phlean náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid a bhaint amach. Cé go bhfuil an sciar is airde d'fhoinsí in-athnuaite fuinnimh ag an tSualainn in AE (51.1 % in 2020) tá sí i measc na mBallstát ina bhfuil an tomhaltas fuinnimh is airde in aghaidh an duine. Ina theannta sin, is as earnáil an iompair, go háirithe iompar de bhóthar, a thagann sciar mór d'astaíochtaí gás ceaptha teasa na Sualainne. Tá an earnáil sin fós ag brath go mór ar ola, arb ionann í agus 17.7 % den mheascán iomlán fuinnimh. Ina theannta sin, lean srianta ar chumas cumhachta agus eangaí, go háirithe i ndeisceart na Sualainne, ag méadú in 2021, rud a chuir teorainn le leathnú agus suíomh gníomhaíochtaí tráchtála ann. Tá an tsaincheist seo níos measa fós mar gheall ar an easpa acmhainne tarchuir idir an tuaisceart agus an deisceart. Tá gá le hinfheistíocht bhreise i bhfuinneamh in-athnuaite, in acmhainn eangaí agus líonra, agus in idirnascacht idir réigiúin na tíre chun an sprioc náisiúnta 100 % den leictreachas in-athnuaite a bhaint amach faoi 2040 agus chun glanastaíochtaí nialasacha carbóin a bhaint amach faoi 2045. Dá ndéanfaí nósanna imeachta ceadaithe a chuíchóiriú tuilleadh, d'éascódh sé an t-ualach a bhaineann le fuinneamh inathnuaite a imscaradh, go háirithe cumhacht ghaoithe. Ina theannta sin, tá sé ríthábhachtach ídiú fuinnimh a laghdú trí éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú chun astaíochtaí carbóin agus costais fuinnimh a laghdú do thomhaltóirí agus do ghnólachtaí. Beidh laghdú ar an spleáchas foriomlán ar bhreoslaí iontaise, lena n-áirítear ón Rúis, mar thoradh ar infheistíocht a mhéadú i bhfoinsí in-athnuaite agus i leictriú, lena dtugtar aghaidh ar scrogaill bonneagair, rud a threisíonn éifeachtúlacht fuinnimh agus a laghdaíonn ídiú breosla iontaise san iompar. Tá meáchan breoslaí iontaise (2.6 % gás, 2.17 % gual agus 17.7 % ola in 2020) i meascán fuinnimh na Sualainne i bhfad níos ísle ná meán an AE (24.4 % gás, 10.8 % gual agus 32.7 % ola in 2020). Mar sin féin, tá deis ann spleáchas na Sualainne ar bhreoslaí iontaise na Rúise a laghdú tuilleadh. Is fíor sin go

háirithe i gcás ola (i 2020, 20 % d'allmhairí ola scagtha agus 8 % d'allmhairí iomlána amhola ón Rúis) agus gáis (13 % d'iomlán na n-allmhairí gáis sa bhliain 2020 a tháinig ón Rúis). Cé go bhfuil spleáchas ar ghás agus ar ola, suntasach, tá siad faoi bhun mheán AE de 44 % spleáchas ar allmhairiú gáis, 23 % spleáchas ar allmhairiú ola amh, agus 35 % scagtha spleáchas ar allmhairiú ola ar an Rúis[23]. Ina theannta sin, dá ndéanfaí tionscadail idirnaisc a chur chun cinn le tíortha comharsanachta, d'fhéadfaí cur le slándáil sholáthar fuinnimh na Sualainne agus le hinoiriúnaitheacht do dhifríochtaí réigiúnacha, i bhfianaise imeachtaí geopholaitiúla a tharla le déanaí. Ba cheart a thabhairt faoi deara go mbeidh gá le méadú breise ar an uaillmhian maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú agus foinsí in-athnuaite agus éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú chun go mbeidh an tSualainn i gcomhréir le cuspóirí 'Fit for 55'.

(28) Cé go mbeidh costais shuntasacha athstruchtúrúcháin i roinnt earnálacha mar thoradh ar an dlús atá curtha leis an aistriú chuig neodracht aeráide agus ar shiúl ó bhreoslaí iontaise, féadfaidh an tSualainn leas a bhaint as an Sásra Cóir don Aistriú i gcomhthéacs an bheartais chomhtháthaithe chun tionchar socheacnamaíoch an aistrithe a mhaolú sna réigiúin is mó atá buailte. Ina theannta sin, is féidir leis an tSualainn leas a bhaint as Ciste Sóisialta Plus na hEorpa chun deiseanna fostaíochta a fheabhsú agus chun comhtháthú sóisialta a neartú.

(29) I bhfianaise mheasúnú an Choimisiúin, rinne an Chomhairle scrúdú ar Chlár um Chóineasú 2022 agus léirítear a tuairim[24] i moladh (1) thíos.

(30) I bhfianaise an athbhreithnithe dhomhain a rinne an Coimisiún agus an mheasúnaithe sin, scrúdaigh an Chomhairle Clár Náisiúnta Athchóirithe 2022 agus an Clár um Chóineasú 2022. Léirítear a moltaí faoi Airteagal 6 de Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 i moltaí (1) agus (2) thíos. Cuidíonn beartais dá dtagraítear i moltaí (1) agus (2) le inter-lia aghaidh a thabhairt ar mhíchothromaíochtaí atá nasctha le drochfheidhmiú an mhargaidh tithíochta agus le praghsanna tithe ró-luacháilte mar aon le méadú leanúnach ar fhiachas teaghlaigh.

AG MOLADH LEIS SEO go nglacfadh an tSualainn gníomhaíocht in 2022 agus 2023 chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

1. In 2023, a áirithiú go mbeidh fás an chaiteachais reatha atá maoinithe go náisiúnta i gcomhréir le seasamh foriomlán neodrach beartais, agus tacaíocht leanúnach shealadach spriocdhírithe á cur san áireamh do theaghlaigh agus do ghnólachtaí is leochailí ó thaobh praghsanna fuinnimh de agus do dhaoine atá ag teitheadh ón Úcráin. Réidh chun an caiteachas reatha a chur in oiriúint don staid atá ag teacht chun cinn. Infheistíocht phoiblí a leathnú le haghaidh an aistrithe ghlais agus dhigitigh agus le haghaidh na slándála fuinnimh, lena n-áirítear trí leas a bhaint as RRF, as RePowerEU agus as cistí eile de chuid an Aontais. Le linn na tréimhse tar éis 2023, saothrófar beartas fioscach atá dírithe ar riochtaí fioscacha meántéarmacha stuama a bhaint amach. Rioscaí a bhaineann le fiachas teaghlaigh ard agus míchothromaíochtaí sa mhargadh tithíochta a laghdú trí in-asbhainteacht chánach íocaíochtaí úis morgáiste a laghdú nó trí chánacha athfhillteacha maoine a mhéadú. Infheistíocht i bhfoirgníocht chónaithe a spreagadh chun na ganntanais is práinní a

[23] Eurostat (2020), sciar allmhairí na Rúise os cionn allmhairí iomlána gáis nádúrtha, amhola agus guail chrua. Do mheán na 27 mBallstát, tá iomlán na n-allmhairí bunaithe ar allmhairí lasmuigh de AE27. I gcás na Sualainne, áirítear trádáil laistigh den AE ar iomlán na n-allmhairí. Ní fholaíonn amhola táirgí ola scagtha.

[24] Faoi Airteagal 9(2) de Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ón gComhairle.

éascú, go háirithe trí dheireadh a chur le bacainní struchtúracha ar an bhfoirgníocht agus trí sholáthar talún intógála a áirithiú. Feabhas a chur ar éifeachtúlacht an mhargaidh tithíochta, lena n-áirítear trí athchóirithe a thabhairt isteach ar an margadh cíosa.

2. Dul ar aghaidh le cur chun feidhme a plean téarnaimh agus athléimneachta, i gcomhréir leis na clocha míle agus na spriocanna a chuimsítear i gCinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle an [date]. An chaibidlíocht leis an gCoimisiún maidir le doiciméid chlársceidealaithe an bheartais chomhtháthaithe le haghaidh 2021-2027 a chur i gcrích go tapa d'fhonn tús a chur lena gcur chun feidhme;

3. An tionchar atá ag cúlra socheacnamaíoch agus imirceach na ndaltaí ar a gcuid torthaí oideachais a laghdú trí dheiseanna rochtana comhionanna a chur ar fáil do scoileanna agus trí aghaidh a thabhairt ar ghanntanas múinteoirí cáilithe. Scileanna grúpaí faoi mhíbhuntáiste a fhorbairt, lena n-áirítear daoine ó chúlra imirceach, trí acmhainní agus modhanna a chur in oiriúint dá gcuid riachtanas chun cuidiú leo iad féin a lánpháirtiú sa mhargadh saothair.

4. Spleáchas foriomlán ar bhreoslaí iontaise a laghdú trí dhlús a chur le húsáid foinsí in-athnuaite agus trí bhorradh a chur faoi infheistíocht chomhlántach i mbonneagar gréasáin, eangacha inmheánacha laistigh den tír a neartú chun acmhainn leordhóthanach an ghréasáin a áirithiú, éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú agus nósanna imeachta ceadaithe i ndáil le tionscadail fuinnimh in-athnuaite a chuíchóiriú tuilleadh.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán